

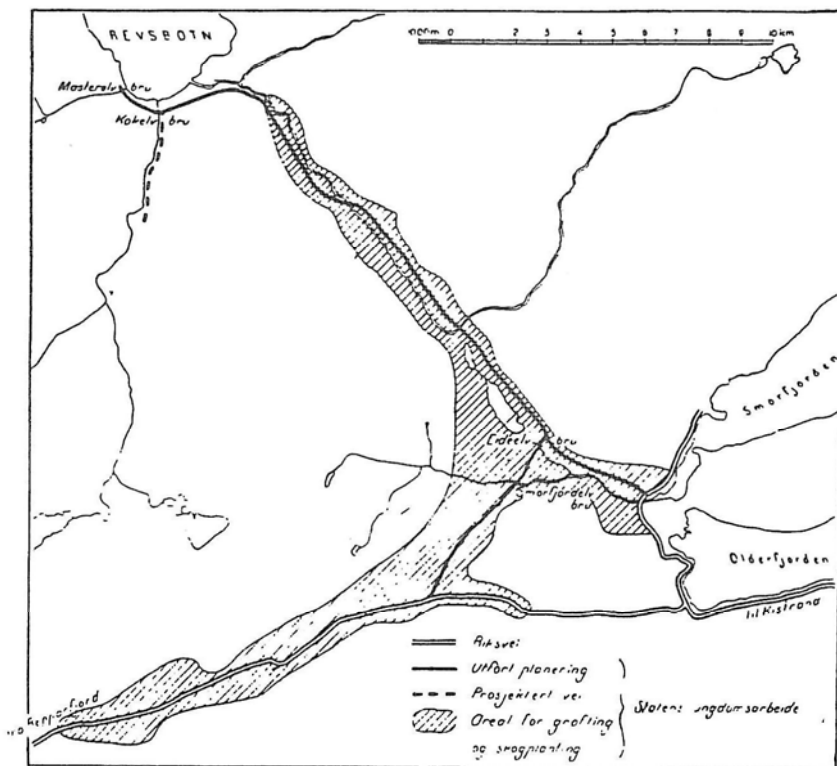
Statens Ungdomsarbeide i Finnmark 1936—40:

Veganlegget Smørfjord — Kokelv

Av overingeniør Gotfred Karlsen

I 1936 ble det av Socialdepartementet gitt bevilgning til igangsettelse av arbeid for arbeidsløs ungdom mellom 18 og 24 år. Arbeidet besto vesentlig av veibygging til bureisningsfelter, slik at disse skulle bli tilgjengelig. For Finnmarks vedkommende ble midlene stilt til rådighet for vegvesenet og det var på bureisningsfeltet Smørfjord — Revsbotn at arbeidet ble igangsatt.

Jeg var med på ungdomsarbeidene i 1937, og vil nå i korte trekk fortelle hva som ble utført i årene 1936 — 1940.

Det ble bygget veg mellom Smørfjord og Revsbotn, samt en arm Eidevann — Raksevarra. Veglengden er ialt 28,3 km med en kjørebanebredde på 3,25 m og med et lett grusdekke. Veganlegget ble ikke helt ferdig, og ble først klassifisert som bygdeveg, senere som fylkesveg. Fra 1. januar 1977 ble den opptatt som riksveg og inngår nå som parsell 01 i vegrute m. 889 Smørfjord — Snøfjord — Havøysund.

Det ble også oppført grunnmurer for våningshus for bureisere og tomtene ble drenert og det ble gravet vannledningsgrøft, nedlagt rør, gravet og murt brønner. Korte kloakkutløp ble også utført.

Om vinteren var det igangsatt kurser av praktisk art, f.eks. smiing, snekring o.l. og det var plass til ialt 20 gutter. Vinterarbeide på anlegget var det også, bl.a. brukarbeide med muring av brukar.

Anleggsleder og sjef for dette arbeidet var daværende avdelingsingeniør Harald Hofseth med lærer Olav Reiersen som kasserer. Oppsynsmenn var Haggart Nilsen og Trygve Brattås.

Veganlegget ble drevet på vanlig måte etter datidens opplegg og driften var meget godt organisert. Timelønnen var kr. 0,45 og gjennomsnittlig akkordfortjeneste var kr. 0,66 eller kr. 5,28 pr. dag. Halvparten av fortjenesten ble holdt igjen og ble ikke utbetalt før ved arbeidets slutt eller ved hjemreisen.

Hvert arbeidslag besto av formann pluss 5 gutter samt kokker som sto for den vanlige husholdning. Kostprisen varierte mellom kr. 1,10 og 1,80 pr. dag. Såvidt jeg husker ble kokka betalt med kr. 5,- pr. mann pr. uke, og i dette inngikk også klesvask og stopping av strømper m.v. Det eneste hun slapp var vannbæring og vedhugging.

Det var 6-manns brakker av enkel 7/8'' panel, og ved flytting ble brakka

revet, transportert og satt opp igjen på en lang dag.

Den største arbeidsstyrken var vel i 1938 med 100 gutter og 30 formenn og fagarbeidere.

Sesongen varte fra ca. 20. juni og så lenge utover høsten som dette var forsvarlig. Arbeidstiden var fra kl. 07.00 og til kl. 16.30, og med middag kl. 11.00 — 12.00. Lørdager fra kl. 07.00 — 13.00 med en halv times pause. Vi gikk fra akkorden presis kl. 11.00 og ut fra brakka kl. 12.00. Til gjengjeld hadde vi en kaffepause på 15 minutter kl. 14.00 dersom været var slik at kokka kunne komme i akkorden med kaffen, og det gjorde hun til vanlig.

Såvidt vites var Hofseths tanker med ungdomsarbeidene å dele disse i øst- og vestfylket, og at arbeidet måtte foregå på felter hvor det ikke kunne ventes bevilgning til veg i nær framtid, men krigen satte en stopper for disse planene.

Ifølge meddelelse fra Socialdepartementet ble det i alt brukt kr. 593.039,46 til Statens Ungdomsarbeide i Finnmark 1936—40.

Personlig vil jeg si at det var en hard og god skole for vegarbeiderne.

Forskjellen mellom dette anlegg og de øvrige ordinære anlegg var kun timefortjenesten som var omtrent dobbel så stor.

Da det er lite opplysninger om dette veganlegget er jeg svært interessert i bildemateriale m.v. slik at ettertiden kan bli kjent med hvilken innsats som i virkeligheten ble gjort.

Til slutt vil jeg stille dette spørsmål: Med dagens arbeidsledighet blant ungdom kan ideen fra 1936 finpusses og justeres etter dagens krav, og er det vilje til å gjennomføre dette?